

ver hævdedet for sig. Jeg har idag læst, at der er dem, som opfatte det som en ligegyldig Sag, om Folket „underkues“ under Suli- eller Sunigrundloven. Dertil er det virkelig kommet, at der findes Medborgere i vort Samfund, for hvem Sunigrundloven, der for de Herrer er Linder af folkelig Frihed, er en „Underkuelse“. Men dette at tale om Mennekerrettigheder ved en Leilighed som denne, er ikke bedre end at tale om Sunigrundloven som en, der underkuer Folket. Der har været ført et Sprog, som om Folkethinget var i den Grad sat i Spidsen for Alt, hvad der rører sig i Landet, at alt Andet synker ned til Intet ved Siden deraf. Og omvendt tales der, som om Folkethinget blev til Slet ingen Ting, hvis ikke dets Forbring om det nye statsretlige System blev fyldestgjort. Jeg vil ikke tale om, at vi have set Udtalelser udgaaede fra Mænd, der have sat deres Navn under paa hele Flertallets Begne, hvori staar sagt, at, dersom de ikke kunne sætte deres Mening igjennem her, bliver vor Forfatning „det forenede Aristokratis og Bureaokratis Skalkeskjul i Stedet for Frihedens Borg“. Naar de ikke kunne sætte deres Mening igjennem, er Forfatningen Aristokratiets og Bureaokratiets Skalkeskjul — thi Skalle ere de naturligvis — og ikke det, som den skulde være efter de Herres Mening, Frihedens Borg. Men vi have set andre Ytringer, der ere endnu videre gaaende; vi have set det sagt, at naar man har opstillet Forholdet saaledes, at Statsmagten bestaar af tre Dele, den Lovgivende, den dømmende og den udøvende, og at Folkethinget udøver en Arediedel af den sidstnævnte, saa er dette at reducere Folkethinget til Intet, eller som det endnu stærkere er udtrykt: Folkethinget ønskede, at Præsternes Synning ikke maatte overstige et Maximum af saa og saa mange Tønder Byg, Regjeringen vilde ikke, hvad blev saa Folkethingets Billie? Et Nul. Folkethinget ønskede en ny kommunal Valglov, Regjeringen vilde ikke, hvad blev Folkethingets Billie? Et Nul. Folkethinget ønskede en ny Fæstelses Lov, Regjeringen vilde ikke, hvad blev Folkethingets Billie? Et Nul. (Verg: Nei, Folkevillien!) Meget vel, altsaa Folkevillien; men hvem er Folkevilliens Bøve, det er jo efter Deres egen Paastand Flertallet her i Thinget, altsaa mit forandrede Udtryk er ikke nogen Forsyndelse mod den Rante, jeg her fremhævede. Altsaa, saasnart Folkethinget ikke kan sætte sin Billie igjennem i den specielle, udtrykkelige Form, hvori den har indklædt sig, saa erklærer man, at Folkevillien er Intet, bleven til et Nul. Men man gaar videre endnu. Man siger: Den udøvende Magt, der stilles op som en Arediedel af Statsmyndighederne, hvad skal den være? Den skal kun være en „Forvalter og Skriver“, som har at lytte sin Herres Billie (Modsigelse). Selve de sidste Ord ere ikke sagte, men „Forvalter og Skriver“ det er sagt; det er, hvad den udøvende Magt efter denne Opfattelse alene

tør være. Den skal være „Forvalter og Skriver“, og fra hvem den skal hente sine Instruxer, behøver man ikke at spørge om. Den udøvende Magt er ifølge Grundloven hos Kongen, og den, der nu fremstiller Forholdet saaledes, at Kongen som den, der har den udøvende Magt i hænde, kun skal være en Forvalter eller Skriver, der lystrer de Bud, der udgaa fra denne Forsamling, gjør Uttentat paa Kronens grundlovmæssige Ret og misgjænder saa dybt, som man overhovedet kan misgjænde det, hvad det er for en Rigevægt, paa hvilken den konstitutionelle Rante er bygget, og hvad det er for en indbyrdes Forstaelse, der kræves, for at det konstitutionelle Maskineri overhovedet kan blive ved at gaa. De Herrer forlange, at Alt skal ske, som de ville have det, og ere ikke tilfredse med, at Intet kan ske, uden at de ville have det. Der var dog en Tid, da der her i Salen lød fra veltalende Læber alvorlige Ytringer om, at netop det var af største Betydning for en lovgivende Forsamling, som vor, at vi kunde negte, at „vor Styrke ligger i, at vi kunne blive siddende“. Vor Styrke, sagde han, laa mindre i, at vi til enhver given Tid kunde udrette netop det, som maatte anses for det Onstlige, men meget mere i, at vi kunde forhindre enhver Ting, som vi maatte anse for urigtig. Derfra er man nu kommen bort; nu fordres det, at den Lov, som skrives i et lille Møde af 3—4 Mænd, som siden sanktioneres af et større Møde paa en Snes og derpaa til sidst underskrives af 53, skal være Lov for det danske Rige og det danske Folk; og dersom det ikke sker, saa siger man, at Folkethinget har aldeles Intet at betyde, saa staa vi midt i Absolutismen, saa ere vi vendte tilbage til det Samme, som vi havde i Stændernes Tid, og som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) udtrykte sig igaar: Svis vi ikke maa bruge de Vaaben, vi have i Forfatningen, er det det Samme, som om vi slet ikke havde Vaabenet. Jeg gad dog vide, hvad man vilde sige, hvis en Mand, som eiede et stærkt Sværd, fandt paa at hugge det mod Stene og Gjerder uden Hensyn til, om Vaabenet led derved eller ikke; mon en saadan Mand med Føie kunde sige: „naar jeg ikke maa hugge med mit Sværd, hvor jeg har Lust, saa er det, som om jeg intet Sværd havde“. Eller mon man ikke vilde sige til en saadan Mand: „du Daare, du har et kraftigt Vaaben, som kan gjøre stor Virkning, naar du bruger det paa rette Maade, men vil du hugge omkring med det i Blinde, saa vil dets hele Skarphed gaa bort“. Ved nu og paa denne Maade at stenme imod Finantsloven vil Folkethinget misbruge sit statsretlige Vaaben ligesaa stærkt, som den konstitutionelle Ronge vilde gjøre det, hvis han tog sit konstitutionelle Beto frem og brugte det ved alle Leiligheder, hvor en lovgivende Forsamling havde vedtaget en Beslutning, imod hvilken der var No-